27/06/2024

Икона Свете Тројице Андреја Рубљова пренета у Тројице-Сергијеву лавру

Уочи празника Свете Тројице (Педесетнице), 22. јуна, Његова светост Патријарх московски и целе Русије Кирил предводио је преношење иконе Свете и Животворне Тројице, коју је насликао преподобни Андреј Рубљов, у Тројице-Сергијеву лавру и свенoћно бдење у Саборном храму манастира Свете Тројице.
Пре почетка свенoћног бдења, Његова светост је у пратњи преосвећених архијереја и братства Лавре, уз звук звона предводио литију до светих врата пред којима је на Красногорском тргу у специјалном шатору била постављена икона Пресвете Тројице Андреја Рубљова, која је ту довезена, преноси Прес служба Патријарха московског и целе Русије.

Након што се Његова светост Патријарх Кирил поклонио икони, икона је пренета у Саборни храм Свете Тројице, где је постављена на своје историјско место, десно од царских двери.

Предстојатељ Руске православне цркве поклонио се постављеној икони и

моштима Светог Сергија Радоњешког, након чега се обратио сабранима:

„Од срца вам честитам на овом великом догађају. За све нас је срећа да учествујемо у овоме што се сада дешава: икона Пресвете Тројице се враћа у свој дом. Када је изнета из Лавре, када је манастир оскрнављен, ти зли људи, вероватно, нису могли ни да претпоставе да ће доћи време не само за повратак свете иконе на место где је првобитно била, већ и за општу обнову вере у нашем народу. А да није било те обнове вере, не би било ни овог доношења иконе Свете Тројице. За све то морамо да се захвалимо Богу, јер се пред нашим очима догодило велико чудо срамоћења безбожне идеје, која је својевремено захватила свест већине нашег народа; идеје отпадништва, које су погодиле душе и свест људи и одвратиле их од Бога. Али сада повратак светиње сведочи о дубоким променама у животу нашег народа – о препороду Православља у Светој Русији.

У част овог догађаја, дајем свој благослов да се овај дан назове даном Преношења чудотворне иконе Свете Тројице у Тројице-Сергијеву лавру и да се сваке године врши полијелејска служба.

Заиста, не треба да заборавимо овај догађај, посебно они који су били његови сведоци, већ треба да буде забележен у нашој црквеној историји. За све нас ово је још један знак Божијег присуства у животу нашег народа, наше земље и сваког од нас.

Окрепљени овим Божанским чудима, сачуваћемо веру православну, васпитаћемо у њој своју децу и унуке, учврстити темеље личног, породичног, друштвеног и државног живота, које су створили наши благочестиви претходници, свети угодници Божији, преосвећени и богоносни оци наши и свете жене. Надамо се да ће овај догађај, који несумњиво пројављује Божанску вољу и Божанско чудо, учврстити веру многих и, можда, многе обратити Христу. Даће Бог да тако буде, и да људи умеју да препознају ова чуда и да их доживе као знак Божијег присуства у нашим животима.

Честитам свима овај велики историјски духовни догађај! Честитам повратак иконе Свете Тројице у њено окриље! Амин“.

Затим је почело свеноћно бдење. Његовој светости саслуживали су: Митрополит крутицки и коломенски Павле, Патријархов викар Московске митрополије; Митрополит воскресењски Григорије, управник послова Московске патријаршије, први викар Патријарха московског и целе Русије за Москву, игуман Новоспаског ставропигијалног манастира; Митрополит

волоколамски Антоније, председавајући Одељења за спољне црквене послове; Митрополит наро-фоминski Никандр, председник Финансијско-економске управе Московске патријаршије; Митрополит каширски Теогност, председник Синодалног одељења за манастире и монаштво, игуман Донског ставропигијалног манастира; Митрополит сингапуршки и југоисточноазијски Сергије; Епископ сергијевско-посадски и дмитровски Кирил, игуман Тројице-Сергијеве лавре, ректор Московске богословске академије; Епископ раменски Алексије, лични секретар Његове светости Патријарха Кирила; архимандрит Јеремија (Соловјев), монах Тројице-Сергијеве лавре; архимандрит Алипије (Кастаљски-Бороздин), монах Тројице-Сергијеве лавре; архимандрит Захарија (Шкурихин), монах Тројице-Сергијеве лавре и житеља манастира у свештеничком чину.

У олтару се молио Епископ ремезијански Стефан, представник Патријарха српског при Московском патријаршијском трону.

Патријаршијској служби су присуствовали: председник Комитета Државне думе Савезне скупштине Руске Федерације за грађевинарство и стамбено-комуналне делатности С. А. Пахомов; заменик министра културе Руске Федерације С. Г. Обривалин; руководилац Сергијево-посадског градског округа Московске области М. Ј. Токарев; први заменик генералног директора Руске железнице В. В. Михајлов; в.д. генералног директора Уметничко-продукцијског предузећа Руске православне цркве „Софрино“ А. В. Потемкин.

Напеве свеноћног бдења извео је хор Тројице-Сергијеве лавре под управом јеромонаха Нестора (Волкова).

Службу су директно преносили ТВ канали Сојуз и Спас, као и на званични сајт Руске православне цркве Патриархия.ru.

На крају свеноћног бдења Његова светост Патријарх Кирил је беседио.

***

Одлуку да се икона „Тројица“ преподобног Андреја Рубљова врати на њено историјско место у Тројице-Сергијеву лавру донео је председник Русије В. В. Путин у мају 2023. године.

„Свету Тројицу” је насликао свети иконописац у првој половини XV века за ред иконостаса Саборног храма Свете Тројице по жељи Светог Никона Радоњешког, ученика и наследника Светог Сергија Радоњешког. Икона је постала идеал уметничког израза хришћанске догме о Јединосуштном и

Троипостасном Богу. Давне 1551. године на Стоглавском сабору, који је сазвао цар Иван Грозни, икона је прихваћена као модел за приказивање Свете Тројице.

Оставши у Саборном храму Свете Тројице пола миленијума, 1929. године по налогу Народног комесаријата образовања РСФСР-а светиња је пребачена у Државну Третјаковску галерију. Као ремек-дело древне руске уметности, „Света Тројица“ је постала један од главних експоната музеја. У иконостас храма постављена је копија, коју је израдио рестауратор Николај Баранов. Скоро сто година касније, 17. и 18. јула 2022. године, на дан сећања на Светог Андреја Рубљова и на празник поводом 600 година од обретења моштију Светог Сергија Радоњешког, Рубљовљев оригинал је донет у Саборни храм Свете Тројице ради привременог поклоњења. То је био значајан догађај у животу Лавре.

У лето 2023. године Тројице-Сергијева лавра и Државна Третјаковска галерија склопили су споразум о преношењу иконе „Свете Тројице“ у Лавру. Од 5. јануара ове године светиња се привремено налазила у Саборном храму Христа Спаситеља у Москви. Раније, од 1997. године, верници су имали прилику да се поклоне икони једном годишње на Дан Свете Тројице у Храму Светог Николе у Толмачи града Москве.

Сада ће светиња бити доступна за поклоњење у сваком тренутку: Саборни храм Свете Тројице Тројице-Сергијеве лавре је активни храм у коме се свакодневно служе: братска молитва, Божанска литургија, молебан са акатистом Мајци Божијој и Светом Сергију Радоњешком.

Они који желе могу и да проучавају икону користећи технологију проширене реалности: за то је РИА Новости заједно са манастиром креирала апликацију „Сергијева лавра. Водич“ за IOS и Андроид системе. Дана 19. јуна на територији манастира постављено је десет штандова са сликом иконе и QR кодом који води на страницу апликације, која омогућава детаљно проучавање иконе. Да би се то урадило, треба снимити оригинал, било коју копију или репродукцију светиње на камери смарт телефона у апликацији. Они који немају прилику да сликају икону моћи ће да користе посебан дводимензионални режим апликације, који дигиталну слику већ представља уз интерактивни опис.

Апликација ће корисника упознати са старозаветном причом „Авраамово гостопримство“, открити симболику цвећа, значење композиције и елементе иконе. Водич садржи и списак иконографских појмова, фрагменте аудио-

водича по манастиру и епизоде заједничког уметничко-историјског подкаста РИА Новости и Тројице-Сергијеве лавре „Пут у Лавру“. Они који желе моћи ће у апликацији да чују напеве хора Лавре.

Стручну подршку у изради апликације пружили су главни и одговорни уредник издавачке куће Ладан и Школа Свете Тројице јеромонах Нектарије (Соколов) и руководилац иконописачке радионице Лавре јеромонах Никифор (Исаков).

Светиња је допремљена у Сергијев Посад специјализованим транспортом, који је намењен за професионални транспорт уметничких дела и опремљен климатском кутијом са системом за апсорпцију удара. У храму је светиња постављена у посебно израђени киот, који одржава климу неопходну за очување иконе. Киот је опремљен системом аутоматске контроле и одржавања услова температуре и влажности, као и блиндираним стаклом прекривеним заштитним слојевима, који, између осталог, пружа заштиту од излагања ултраљубичастим зрацима.

mitropolija.com